

Valnämnden

Plats och tid	Kommunkontoret Östhammar, kl. 13:00 – 14:23	
Beslutande	Henrik Willén Johansson (KD) Lennart Owenius (M) Mika Muhonen (S) Desirée Mattsson (S) ersätter Annika Wahlgren Rennerskog (S) Matts Eriksson (S) Stefan Hansson (M) ersätter Inger Börjesson (M)	
Ersättare		
Övriga deltagande	Kersti Ingemarsson, nämndsekreterare Maria Wallin, valkansliet	
Justeringsdatum	Digital justering 2024-03-07	
E-signering	Se protokollets sista sida.	Paragrafer 15 - 35
	Sekreterare Kersti Ingemarsson	
	Ordförande Henrik Willén Johansson (KD)	
	Justerande Mika Muhonen (S)	

Anslagsbevis

Justeringen har tillkännagivits genom anslag på kommunens digitala anslagstavla.

Organ	Valnämnden
Sammanträdesdatum	2024-03-07
Datum för anslags uppsättande	2024-03-07
Anslags nedtagande	2024-03-22
Förvaringsplats för protokollet	Kommunkontoret, Stångörsgatan 10 i Östhammar.

Valnämnden

§ 15.	Val av justerare	3
§ 16.	Fastställande av föredragningslistan	3
§ 17.	Information från förvaltningen.....	4
§ 18.	Information om Kommunfullmäktiges beslut om arvode under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet	6
§ 19.	Information om röstmottagare till reservpool, valdagen.....	7
§ 20.	Information om röstmottagare till reservpool, förtidsröstning.....	8
§ 21.	Information om ändrade starttider i samband med utbildningsdagar 6 maj och 14 maj 2024	9
§ 22.	Information om digital inrapportering av valresultatet samt rapportörer...	10
§ 23.	Beslut om Valnämndens kontaktperson på valnatten	11
§ 24.	Beslut om verksamhetsskyddsanalys för EU-val 2024.....	12
§ 25.	Beslut om ändring gällande ambulerande röstmottagning.....	13
§ 26.	Beslut om bemanning i valdistrikt, valdagen.....	14
§ 27.	Beslut om ändrad bemanning i förtidsröstningslokal Östhammar.....	15
§ 28.	Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet	16
§ 29.	Beslut om arvodesregler för röstmottagare och andra valfunktionärer under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet	17
§ 30.	Beslut om att begära behörigheter i valmyndighetens system VALID.....	18
§ 31.	Beslut gällande central distribution av partiernas namnvalesdlar.....	19
§ 32.	Beslut om reservlokaler, valdagen	21
§ 33.	Beslut om schemaläggning och uppdrag avseende Valnämnden och Valkansliet på valdagen	22
§ 34.	Anmälningsärenden.....	23
§ 35.	Beslut om ändrad bemanning i förtidsröstningslokal Öregrund	24

Valnämnden

§ 15. Val av justerare

Beslut

Mika Muhonen (S) utses att justera dagens protokoll.

§ 16. Fastställande av föredragningslistan

Beslut

Föredragningslistan fastställs med tillkommande ärende 21/§ 35 – ändrad bemanning i röstningslokalen Öregrund.

Valnämnden

Dnr VN-2024-4

§ 17. Information från förvaltningen

Beslut

Informationen är mottagen.

Ärendebeskrivning

Information från Valkansliet lämnas, bl.a. om;

Regeringen har fattat beslut om att tillsätta en parlamentarisk kommitté som ska utvärdera och överväga förändringar av valedelsystemet. Kommittén ska bland annat göra en utvärdering av valedelssystemet med partispecifika valedlar och ta ställning till om systemet med partispecifika valedlar bör reformeras alternativt avskaffas och ersättas med ett system med gemensamma eller neutrala valedlar.

Samtliga röstnings- och vallokaler är klarmarkerade i VALID

Nämnden och kansliets händelseschema uppdaterad

Valnämnden inbjuds till digital utbildningsträff om incidentrapportering, 11 april kl. 13:00-14:00. Inbjudan med möteslänk kommer att skickas ut separat längre fram. Nämnden deltar på utbildningen kl. 13:00-14:00. Sammanträdet sker kl. 14:00 – 16:00.

Nyheter från valmyndigheten

Feministiskt initiativ heter nu Värdigt Liv – är ett sk enprocentsparti som vid något av de två senaste valent till EU fått mer än 1 % av rösterna

Samtliga enprocentspartier har nu beställt sina namnvalsedlar. De partiernas namnvalsedlar kommer Valmyndigheten leverera direkt till valnämnderna med det övriga valmaterialet. Dessa namnvalsedlar ska röstmottagarna lägga ut på alla röstmottagningsställen.

Kommunikationsplanering för EU-valet 2024

Kontaktlistor till partier

MSB i samverkan med valmyndigheten bjuder in *Valnämnden* till en digital utbildningsträff med fokus på hot, säkerhet och köhantering vid röstmottagning, 21 mars kl.13:00. Inbjudan med möteslänk kommer att skickas ut separat längre fram.

Inbjudan till workshop valsäkerhet 25 mars där *Valnämndens presidium* deltar.

Kersti Ingemarsson, Maria Wallin och Lennart Owenius (M) ansvarar för samtliga utbildningstillfällen inför EU-valet. Valnämndens presidium deltar den 6 och 14 maj. Valnämnden deltar den 7 och 20 maj.

Valnämnden

Beslutsunderlag

Valmyndighetens nyhetssida; <https://valcentralen.val.se/nyheter?category=Alla&year=Alla>

Länsstyrelsens beslut 2024-01-29

Händelseschema (finns publicerad i Politikerportalen)

Valnämnden

Dnr VN-2023-25

§ 18. Information om Kommunfullmäktiges beslut om arvode under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet

Beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Kommunfullmäktiges beslut om fastställande av utökat arvode under folkomröstning, val till riksdag, region och kommun samt till europaparlamentet föreligger. Beslutet gäller ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare och kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap som ej behöver tjänstgöra under förtidsröstningen.

I och med beslutet har tjänstgöringsrapporten inför valet uppdaterats.

Beslutsunderlag

Kommunfullmäktiges beslut 2024-02-13, § 7

Tjänstgöringsrapport - val

Ärendets behandling

Valnämnden behandlade ärendet vid sammanträde 2023-08-26, § 28 med förslag att kommunfullmäktige fattar beslut om utökad ersättning till ordförande, vice ordförande och röstmottagare i vallokal ersättning till kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap under förtidsröstningen utökad ersättning för fördjupad utbildning för ordförande, vice ordförande och arbetsledare.

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd – publicering i tjänstgöringsrapport, arvodesregler, mapp för utbildning samt valmaterial

Valnämnden

Dnr VN-2024-8

§ 19. Information om röstmottagare till reservpool, valdagen

Beslut

Valnämnden förordnar röstmottagare till reservpoolen vid sammanträdet den 11 april 2024. Utbildningstillfälle för reserver, valdag sker 27 maj 2024.

Ärendebeskrivning

Valnämnden behöver säkerställa att det finns reserver som kan täcka upp vid eventuella sjukdomsfall eller liknande. Valkansliet har sammanställt en lista över personer som kan utgöra reserver under valhelgen. Valnämnden har att besluta om antalet reserver som ska ingå i reservpoolen samt förordna röstmottagare.

Beslutsunderlag

Utkast över reserver inför valdagen (finns publicerad i Politikerportalen)
Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2022-11-30, § 94 - Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning.

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd; införande i kallelse inför sammanträdet 11 april 2024

Valnämnden

Dnr VN-2023-34

§ 20. Information om röstmottagare till reservpool, förtidsröstning

Beslut

Valnämnden förordnar röstmottagare till reservpoolen vid sammanträdet den 11 april 2024. Utbildningstillfälle för reserver, förtidsröstning sker 15 maj 2024.

Ärendebeskrivning

Valnämnden behöver säkerställa att det finns reserver som kan täcka upp vid eventuella sjukdomsfall eller liknande. Valkansliet har sammanställt en lista över personer som kan utgöra reserver under förtidsröstningen. Valnämnden har att besluta om antalet reserver som ska ingå i reservpoolen samt förordna röstmottagare.

Beslutsunderlag

Utkast över reserver under förtidsröstningen (finns publicerad i Politikerportalen)

Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning.

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd; införande i kallelse inför sammanträdet 11 april 2024

Valnämnden

Dnr VN-2023-5

§ 21. Information om ändrade starttider i samband med utbildningsdagar 6 maj och 14 maj 2024

Beslut

Valnämnden tar del av informationen.

Ärendebeskrivning

Valmyndigheten har bedömt att de fysiska utbildningstillfällena kräver en tidsåtgång på ca 2,5 timmar vardera. För ordförande, vice ordförande i vallokal samt arbetsledare i röstningslokal ska en fördjupad utbildning ingå. Valsamordnaren bedömer att starttiden för dess utbildningar den 6 maj och 14 maj kan ändrats till kl. 17:30 och beräknas pågå i ca 3 timmar.

Ärendets behandling

Valnämnden har i beslut 2023-08-31, § 13 fastställt utbildningsdagar för ordförande och vice ordförande i vallokal, arbetsledare i röstningslokal, röstmottagare i röstnings- och vallokal samt för valnämndens ledamöter och ersättare inför EU-valet 2024. I förslaget framgick starttider för respektive utbildningstillfälle och då även utökad tid för fördjupad utbildning av ordförande, vice ordförande och arbetsledare.

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd: införsel i kalenderbokning samt i utskick av kallelse till utbildningsdagar

Valnämnden

Dnr VN-2024-6

§ 22. Information om digital inrapportering av valresultatet samt rapportörer

Beslut

Informationen är mottagen. I samband av kommande översyn av vallokaler kontrolleras mobiltäckning. Personer som ska vara rapportörer i valdistrikten utses i samband med de obligatoriska utbildningstillfällena för valdistrikten. Anmälan om utsedda rapportörer ombesörjs av valsamordnaren närmare inpå valdagen.

Ärendebeskrivning

Nytt från och med 2024 är att valresultatet på resultatbilagan rapporteras in digitalt från valdistrikten. Varje valdistrikt utser minst 2 rapportörer som har tillgång till mobil (smartphone) och BankID.

Inrapporteringen sker genom att rapportören scannar en QR-kod, loggar in med sin e-legitimation och följer anvisningar för röstrapportering.

Valnämnden behöver

- Kontrollera/inventera att vallokaler har bra 4G-täckning och om tillgång till Wifi finns i lokalen i samband med kommande översyn av vallokaler
- Anmäla rapportörer till Valmyndigheten via Valid. Information kommer under våren om hur anmälan ska gå till.

Beslutsunderlag

Steg för inrapportering

Beslutet skickas till

Samordnare för kontroll av vallokaler; Lennart Owenius (M)
Valsamordnaren för åtgärd; utbildning, anmälan till Valmyndigheten

Valnämnden

Dnr VN-2024-7

§ 23. Beslut om Valnämndens kontaktperson på valnatten

Beslut

Valnämnden utser ordförande Henrik Willén Johansson (KD) som kontaktperson på valnatten.

Ärendebeskrivning

Valnämnden behöver utse kontaktperson för valnatten i händelse av att Valmyndigheten behöver ta kontakt. Mer information kommer under våren om denna roll och anmälningsförfarandet.

Beslutet skickas till

Henrik Willén Johansson (KD)

Valsamordnaren för åtgärd; anmälan till Valmyndigheten

Valnämnden

Dnr VN-2023-26

§ 24. Beslut om verksamhetsskyddsanalys för EU-val 2024

Beslut

Valnämnden antar föreliggande verksamhetsskyddsanalys. (Bilaga 1).

Ärendebeskrivning

Söndagen den 9 juni 2024 är det val till Europaparlamentet. Det är av yttersta vikt att valet kan genomföras så säkert som möjligt.

Verksamhetsskyddsanalys för EU-valet 2024 föreligger. Syftet med analysen är att identifiera vad som ska skyddas, mot vad och vem det ska skyddas från, vilka situationer som ska undvikas, hur man förebygger att dessa situationer uppstår, samt hur man hanterar dem om de ändå uppstår.

Beslutsunderlag

Förslag till verksamhetsskyddsanalys

Ärendets behandling

Valnämndens sammanträde 2024-02-01, § 7 - Utkast av analysen

Beslutet skickas till

Beredskapsorganisationen

Valsamordnaren för åtgärd; publicering av styrande dokument i Politikerportal

Valnämnden

Dnr VN-2023-8

§ 25. Beslut om ändring gällande ambulerande röstmottagning

Beslut

Ordinarie ambulerande ombesörjer telefontid dagligen kl. 10:00-11:00, veckodagar under perioden 22 maj – 7 juni 2024.

Ersättande ambulerande ombesörjer telefontid under valhelgen, kl. 12:00-17:00.

Ärendebeskrivning

Enligt bestämmelser om ambulerande röstmottagare som finns i 7 kap. 3 a § vallagen (2005:837) är det viktigt att valnämnden tillhandahåller denna forma av förtidsröstning under hela valperioden och under samma tid som förtidsröstning pågår. Valnämnden behöver ha god beredskap för möjligheten att boka ambulerande röstmottagare, även under valhelgen och särskilt på valdagen. I övrigt bestämmer valnämnden själv ambitionsnivån, gällande till exempel vilka tider som ambulerande röstmottagare ska vara tillgängliga, och om det ska finnas tillgång till ambulerande röstmottagare även lördagar och söndagar.

Beslutsunderlag

Reviderat förslag till annons

Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2022-11-30, § 94 - Åtgärdsförslag 7: Rutiner och arbetssätt

Valnämndens beslut 2023-08-31, § 12 samt 2023-10-26, § 37 - upplägg för bokning och röstmottagning samt annonsering

Beslutet skickas till

Ambulerande röstmottagare

Valsamordnaren för åtgärd: publicering av annons, information på webben under EU-val2024 samt annonsbeställning

Valnämnden

Dnr VN-2024-8

§ 26. Beslut om bemanning i valdistrikt, valdagen

Beslut

Valnämnden förordnar ordförande, vice ordförande och röstmottagare till valdagen i enlighet med redovisad förteckning.

Förordnandet gäller under förutsättning att ordförande, vice ordförande och röstmottagare läst igenom Valmyndighetens handledning, tagit del av utbildningsfilmer och deltagit i valnämndens obligatoriska utbildningstillfälle/n under maj månad, i enlighet med särskild kallelse till utbildning/ar som ges ut under april månad.

Ärendebeskrivning

Utifrån förfrågan till röstmottagare som finns i vårt valsysteem om möjlighet till tjänstgöring vid EU-valet 9 juni 2024 och inlämnade svarsalternativ har valkansliet placerat in ordförande, vice ordförande och röstmottagare i valdistrikten. De platser som varit vakanta har tillsatts genom nyrekryteringar.

Beslutsunderlag

Bemanning i respektive vallokal (finns publicerad i Politikerportalen)

Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2022-11-30, § 94 - Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning

Löpande information om bemanningsläget i valdistrikten har lämnats till valnämnden på sammanträden 2023-12-14 § 51 och 2024-02-01 § 13 (Dnr VN-2023-7, VN-2023-10)

Beslutet skickas till

Förordnade ordförande, vice ordförande och röstmottagare inkl. bemanningsförteckning

Valnämnden

Dnr VN-2023-34

§ 27. Beslut om ändrad bemanning i förtidsröstningslokal Östhammar

Beslut

Valnämnden förordnar angiven röstmottagare till förtidsröstningen vid EU-valet 2024.

Ärendebeskrivning

En röstmottagare har meddelat förhinder till tjänstgöring under förtidsröstningen i Östhammar. Valkansliet har varit i kontakt med röstmottagare från reservlistan som bekräftat möjlighet till tjänstgöring på tilldelade tjänstgöringstider.

Beslutsunderlag

Reviderad förteckning över bemanning och tjänstgöringstider för röstningslokalen i Östhammar (finns publicerad i Politikerportalen)

Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2022-11-30, § 94 - Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning

Valnämndens beslut 2024-02-01, § 10 - förordnade arbetsledare och röstmottagare till förtidsröstningen vid EU-valet 2

Beslutet skickas till

Förordnade arbetsledare och röstmottagare inkl. bemanningsförteckning och tjänstgöringstider

Valnämnden

Dnr VN-2024-9

§ 28. Beslut om ersättning för förlorad arbetsförtjänst under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet

Beslut

Valnämnden beslutar att ersättning för förlorad arbetsförtjänst inte ska utgå i samband med valtjänstgöring.

Beslutet ska föras in i arvodesregler för röstmottagare och andra valfunktionärer.

Ärendebeskrivning

Fråga har ställts om ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår i samband med att röstmottagare behöver ta ledig från sin ordinarie tjänst för att jobba med valet.

Beslutet skickas till

Frågeställaren

Valsamordnaren för åtgärd; införande i arvodesregler

Valnämnden

Dnr VN-2024-09

§ 29. Beslut om arvodesregler för röstmottagare och andra valfunktionärer under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet

Beslut

Valnämnden fastställer föreliggande arvodesregler. (Bilaga 2).

Ärendebeskrivning

En sammanställning av arvodesregler för röstmottagare och andra valfunktionärer under folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet baserade på Kommunfullmäktiges beslut 2022-06-14, § 83 och 2024-02-13, § 7 föreligger. Arvodesregler kan biläggas Riktlinjer för ersättning till förtroendevalda samt utgöra en komplett och tydlig information till ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare, kontaktpersoner och beredskapspersonal.

Beslutsunderlag

Arvodesregler

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

HR

Förordnade röstmottagare, ordförande, vice ordförande, kontaktpersoner och beredskapspersonal

Valsamordnaren för åtgärd; publicering styrande dokument på webben och i politikerportal

Valnämnden

Dnr VN-2023-14

§ 30. Beslut om att begära behörigheter i valmyndighetens system VALID

Beslut

Valnämnden ger valsamordnare Kersti Ingemarsson behörighet att begära behörigheter i VALID.

Beslutet gäller tillsvidare.

Ärendebeskrivning

Blanketter för begäran om behörighet, behörighetsadministratörer och inskrivare på kommun har skickats till Länsstyrelsen gällande Maria Wallin och Tina Luther. Valsamordnaren har undertecknat blanketterna. Länsstyrelsen önskar Valnämndens beslut som ger valsamordnaren behörighet att begära behörigheter i VALID.

Beslutsunderlag

Begäran om behörighet (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2023-12-14, § 49 - behörighetsadministratörer i VALID med rollen inskrivare.

Beslutet skickas till

Länsstyrelsen, [REDACTED]

Valnämnden

Dnr VN-2023-9

§ 31. Beslut gällande central distribution av partiernas namnvalsedlar

Beslut

Valnämnden beslutar att, enprocentspartierna som beställer fler än en lista eller de övriga partier som anmält deltagande i valet och som har rätt att lägga ut valsedlar, själva får ansvara för att leverera namnvalsedlarna till röstmottagningsställena eller lämna in 5000 valsedlar i färdiga ”förslutna” buntar om 200 exemplar per bunt till Valkansliet, Albrektsgatan 14, Östhammar på följande tider: 2024-04-29 kl. 13-16 och 2024-04-30 kl. 9-12 för central distribution.

Ärendebeskrivning

Till skillnad från vid riksdags, region- och kommunfullmäktigeval så har valnämnderna ansvar för att lägga ut vissa partiers namnvalsedlar i vallokalerna. Detta gäller de tio partier som vid de två senaste valen till Europaparlamentet tog minst en procent av rösterna i hela landet. Denna regel gäller dock under förutsättning att de partierna endast beställer en namnvalsedelista, något som partierna i regel alltid gjort vid EU-val. De partier som gäller är;

- Arbetarepartiet – Socialdemokraterna
- Centerpartiet
- Kristdemokraterna
- Liberalerna (fd Folkpartiet)
- Miljöpartiet de gröna
- Moderaterna
- Piratpartiet
- Sverigedemokraterna
- Vänsterpartiet
- Världigt Liv*

*Tidigare Feministiskt initiativ

Om något av enprocentspartierna beställer fler än en lista ska istället en partivalsedel läggas ut i vallokalen av röstmottagarna (precis som vid riksdagsval). Dessa partier får då, liksom alla övriga partier, själva ansvara för att leverera namnvalsedlarna till röstmottagningsställena eller lämna in dem till Valkansliet för central distribution.

Valnämnden

Beslutsunderlag

<https://www.osthammar.se/sv/kommun-och-politik/eu-val-2024/central-distribution-av-valsedlar/>

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2023-08-31, § 14 - central distribution

Beslutet skickas till

Valmaterialansvarig; Maria Wallin för kännedom

Valnämnden

Dnr VN-2024-10

§ 32. Beslut om reservlokaler, valdagen

Beslut

Valnämnden fastställer följande reservlokaler;

- Valkansliets lokal Östhammar
- Öregrunds skolas foajé Öregrund
- Ekeby skola Alunda
- Bruksgymnasiets foajé Gimo
- Folkets hus Österbybruk

Valkansliet får i uppdrag att meddela reservlokalernas kontaktpersoner samt preliminärboka lokalerna.

Valkansliet får i uppdrag att förse varje valdistrikt med skylt för stängd vallokal med hänvisning till reservlokal.

Merkostnaden anslagstäcks ur valnämndens budget.

Ärendebeskrivning

Valnämnden behöver ha en plan för reservlokaler vid plötsliga bortfall på valdagen, till exempel vid brand eller översvämning. I planen bör det framgå hur lokalerna ska bemannas och hur en omdirigering kommuniceras till berörda personer.

Beslutsunderlag

Förteckning reservlokaler

Ärendets behandling

Valnämndens beslut 2024-02-01, § 4 - antagande av Intern kontrollplan 2024

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd: bokning av reservlokaler samt klarmarkering i Stratsys
Materialansvarig för åtgärd: upprätta hänvisningsskyltar till vallokalerna

Valnämnden

Dnr VN-2024-11

§ 33. Beslut om schemaläggning och uppdrag avseende Valnämnden och Valkansliet på valdagen

Beslut

Valnämnden fastställer föreliggande schemaläggning och uppdrag för valdagen.

Tjänstgörande vid valnämndens mottagning på valnatten är: Henrik Willén Johansson (KD), Lennart Owenius (M), Mika Muhonen (S), Stefan Hansson (M), vakant (BOA) och vakant (KD).

Manualen för *Valnämndens mottagning* ska läsas igenom i god tid före valdagen.

Ärendebeskrivning

På valdagen den 9 juni 2024 tjänstgör Valnämndens ledamöter och ersättare samt Valkansliet. Ett schema för uppdrag och tjänstgöringstider på valdagen föreligger.

Beslutsunderlag

Schema för valdagen (finns publicerad i Politikerportalen)

Manual med checklista (finns publicerad i Politikerportalen)

Beslutet skickas till

Valsamordnaren för åtgärd; publicering i Politikerportal

Valnämnden

Valkansliet; Eva Fischer, Kersti Ingemarsson, Maria Wallin, Pauliina Lundberg

Valnämnden

Dnr VN-2024-3

§ 34. Anmälningssärenden

Beslut

Informationen är mottagen.

Informationen om valaffischer publiceras på kommunens hemsida/EU-val-2024.

Ärendebeskrivning

Länsstyrelsens beslut om tillstånd att inom Uppsala län sätta upp valaffischer inför 2024 års val till Europaparlamentet*

Överenskommelse om tillfällig avvikelse ifrån Allmänna bestämmelser avseende förläggning av arbetstid i samband med valet till Europaparlamentet.

Beslutsunderlag

Länsstyrelsens beslut 2024-01-29

Cirkulär 24:17 Sveriges Kommuner och Regioner

Beslutet skickas till

Informationsansvarig för åtgärd; *publicering på hemsidan

Valsamordnare för åtgärd; *utskick till de politiska gruppledarna i Östhammars kommun

Valnämnden

Dnr VN-2023-34

§ 35. Beslut om ändrad bemanning i förtidsröstningslokal Öregrund

Beslut

Valnämnden förordnar angiven röstmottagare till förtidsröstningen vid EU-valet 2024.

Ärendebeskrivning

En röstmottagare har meddelat förhinder till tjänstgöring under förtidsröstningen i Öregrund. Valkansliet har varit i kontakt med röstmottagare från reservlistan som bekräftat möjlighet till tjänstgöring på tilldelade tjänstgöringstider.

Beslutsunderlag

Reviderad förteckning över bemanning och tjänstgöringstider för röstningslokalen i Öregrund (finns publicerad i Politikerportalen)

Utvärdering med åtgärdsförslag (finns publicerad i Politikerportalen)

Ärendets behandling

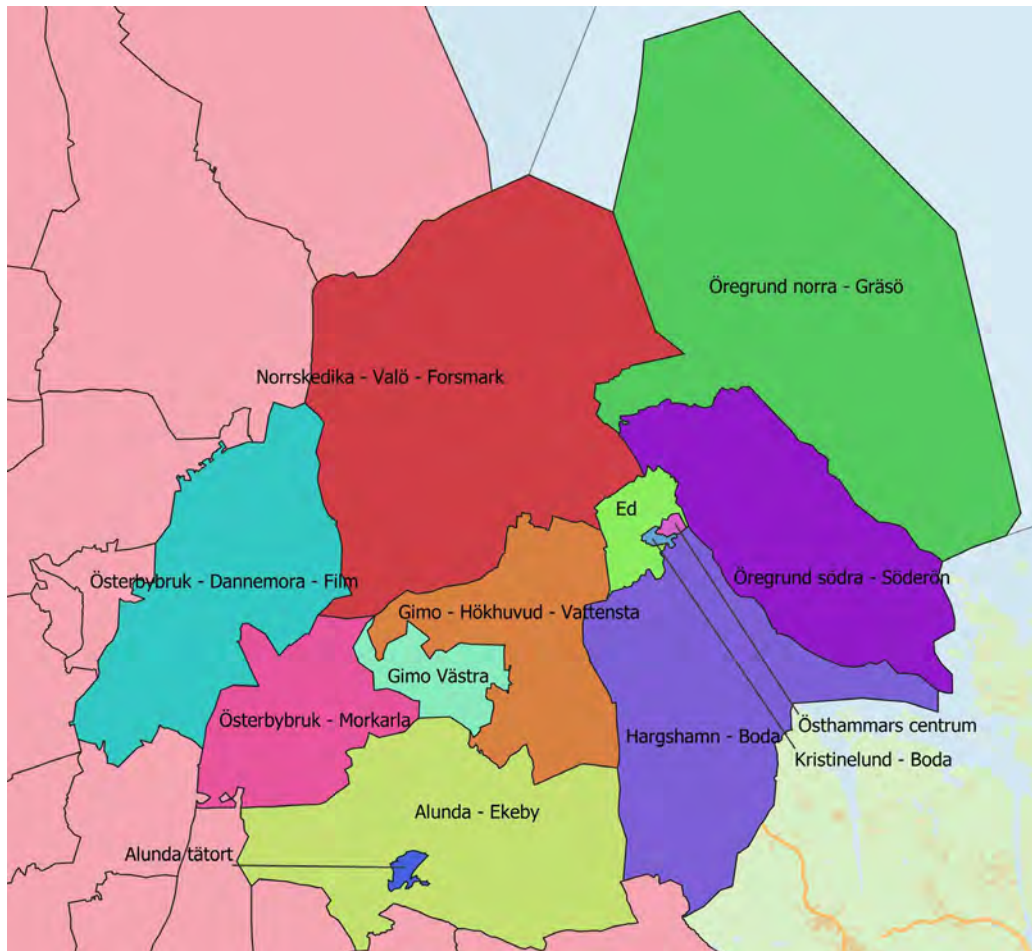
Valnämndens beslut 2022-11-30, § 94 - Åtgärdsförslag 6: Rekrytering av röstmottagare till röstnings- och vallokaler, utökad bemanning

Valnämndens beslut 2024-02-01, § 10 - förordnade arbetsledare och röstmottagare till förtidsröstningen vid EU-valet 2024

Beslutet skickas till

Förordnade arbetsledare och röstmottagare inkl. bemanningsförteckning och tjänstgöringstider

Verksamhetsskyddsanalys för EU-valet 2024

Östhammars kommun

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	5
1.1	Bakgrund.....	5
1.2	Syfte och mål med analysen	5
1.3	Avgränsningar	6
1.4	Sekretessbedömning och dokumenthantering	6
1.5	Otillbörlig påverkan av allmänna val	6
2	Metod.....	7
2.1	Verksamhetsskyddsanalys.....	7
2.2	Framtagandet av regional verksamhetsskyddsanalys	8
2.3	Viktiga begrepp.....	8
3	Verksamhetsbeskrivning	10
3.1	Förbereda val.....	10
3.1.1	Administrera valdistrikt	10
3.1.2	Administrera lokaler.....	11
3.1.3	Administrera bemanning.....	11
3.1.4	Administrera utbildning.....	11
3.1.5	Administrera kommunikation	11
3.1.6	Administrera valmaterial	11
3.2	Genomföra val.....	11
3.2.1	Genomföra förtidsröstning.....	12
3.2.2	Genomföra valdag.....	12
3.2.3	Genomföra valnämndens preliminära rösträkning	12
3.3	Slutföra val.....	12
3.3.1	Hantera material	12
3.3.2	Hantera arkivering.....	12
4	Identifiering och bedömning av skyddsvärden.....	13
4.1	Förbereda val.....	13
4.1.1	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera valdistrikt.....	14
4.1.2	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera lokaler	14
4.1.3	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera bemanning.....	15
4.1.4	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera utbildning	15
4.1.5	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera kommunikation	16
4.1.6	Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera valmaterial	16
4.2	Genomföra val.....	16

4.2.1	Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra förtidsröstning.....	17
4.2.2	Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra valdag.....	17
4.2.3	Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning	19
4.3	Slutföra val.....	19
4.3.1	Identifierade skyddsvärden i delprocessen hantera material.....	19
4.3.2	Identifierade skyddsvärden i delprocessen hantera arkivering	20
5	Hot mot allmänna val	20
5.1	Nationell dimensionerande hotbild.....	20
5.1.1	Det är svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet.....	21
5.1.2	Det finns aktörer med förmåga att påverka valgenomförandet likväl som förtroendet för genomförandet av allmänna val.....	21
5.1.3	Vår gemensamma förmåga att skydda valgenomförandet 2024.....	21
5.2	Regional dimensionerande hotbild.....	22
5.2.1	Inträffade incidenter och händelser under föregående val	22
5.3	Lokal dimensionerande hotbild	23
5.3.1	Inträffade incidenter under föregående val	23
6	Identifierade sårbarheter	23
6.1	Förbereda val.....	23
6.1.1	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera valdistrikt	23
6.1.2	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera lokaler.....	23
6.1.3	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera bemanning.....	24
6.1.4	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera utbildning	24
6.1.5	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera kommunikation	24
6.1.6	Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera valmaterial	25
6.2	Genomföra val.....	25
6.2.1	Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra förtidsröstning.....	25
6.2.2	Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra valdag.....	25
6.2.3	Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning	26
6.3	Slutföra val.....	27
6.3.1	Identifierade sårbarheter i delprocessen hantera material	27
6.3.2	Identifierade sårbarheter i delprocessen hantera arkivering.....	27
7	Verksamhetskyddsåtgärder.....	28
7.1	Förbereda val.....	28
7.1.1	Åtgärder i delprocessen administrera valdistrikt.....	28
7.1.2	Åtgärder i delprocessen administrera lokaler	28

7.1.3	Åtgärder i delprocessen administrera bemanning	29
7.1.4	Åtgärder i delprocessen administrera utbildning	29
7.1.5	Åtgärder i delprocessen administrera kommunikation	29
7.1.6	Åtgärder i delprocessen administrera valmaterial	30
7.2	Genomföra val	30
7.2.1	Åtgärder i delprocessen genomföra förtidsröstning.....	30
7.2.2	Åtgärder i delprocessen genomföra valdag	30
7.2.3	Åtgärder i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning	31
7.3	Slutföra val.....	32
7.3.1	Åtgärder i delprocessen hantera material.....	32
7.3.2	Åtgärder i delprocessen hantera arkivering	32
7.4	Verksamhetsskyddsplan.....	33

1 Inledning

1.1 Bakgrund

För att demokratin ska fungera måste det gå att praktiskt genomföra allmänna val och medborgarna måste ha ett högt förtroende för processen. Detta är självklara grundvillkor för en demokrati. En förändrad omvärldsutveckling, ett ökat hot mot genomförandet av allmänna val, tidigare påverkansförsök med avsikt att skada förtroendet för valprocessen och fler incidenter under föregående val gör sammantaget att Valmyndigheten anser att det finns behov av att stärka skyddet av allmänna val i Sverige.

Såväl Säkerhetspolisen (Säpo) som Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) har sedan valen 2018 bedömt att riskerna för hot, sabotage och desinformation riktade mot genomförandet av allmänna val har ökat.

Valmyndigheten konstaterade efter valen 2018 och 2022 att några av de största hoten mot valen rörde spridning av felaktig och vilseledande information samt aktörer som ville undergräva förtroendet för valsystemet och valgenomförandet.

Valmyndighetens enkätundersökningar från valen 2018 påvisar bland annat att det förekom en eller flera incidenter i 39 kommuner som riskerade att påverka genomförandet, eller förtroendet för genomförandet, av valen. I samband med valen 2019 hade antalet kommuner som rapporterade förekomst av incidenter ökat till 63. 2019 inkom även 51 incidentrapporter till Valmyndigheten avseende 81 incidenter, bland annat cyberangrepp, förfalskningar av samtycken, sabotage av valsedlar, hot och våld i samband med valgenomförandet samt desinformation. Under valet i USA 2016 förekom användandet av fake news (desinformation, osanningar som sprids i media). Under Rysslands invadering av Ukraina förekommer desinformation som bland annat sprids som fake news.

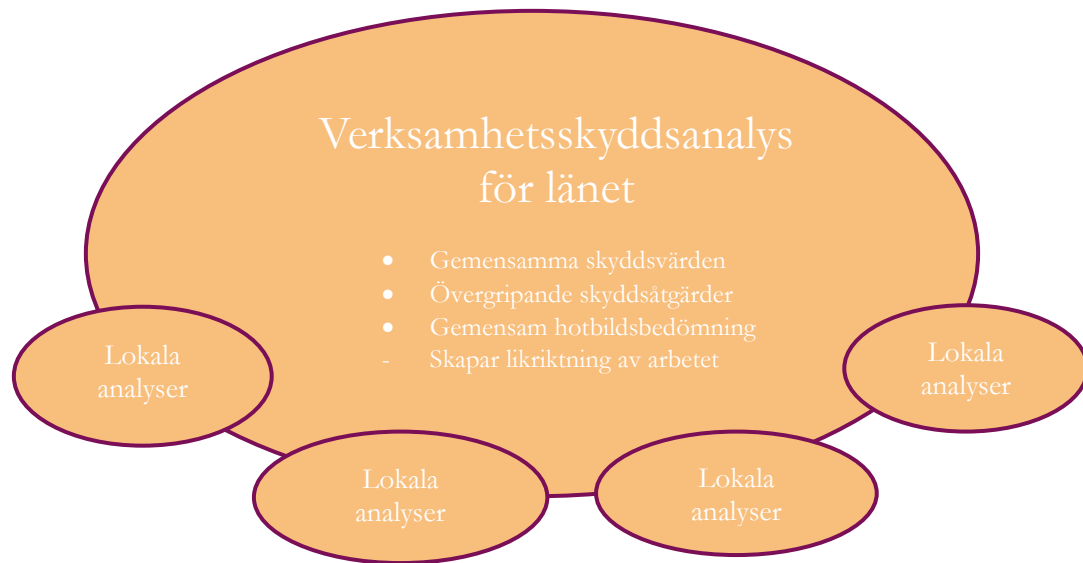
Enligt Stockholms universitets rapport ”Digitala diskussioner och de svenska valen 2022” som tagits fram tillsammans med MSB och Valmyndigheten framgår det att under valet 2018 förekom det överbelastningsattacker mot valmyndigheten. Därefter spreds det rykten på sociala medier att detta var bevis på pågående valfusk i Sverige. Under 2022 användes överbelastningsattacken som ett bevis på att det pågick valfusk i Sverige.

Kunskapen om företeelser bland medborgarna ökar också då myndigheter i Sverige och andra aktörer informerar om förekomsten. Allmänheten uppmanas även till att vara källkritisk och försiktig med sitt eget spridande av obekräftade uppgifter. Informationen har lett till att fler medborgare ökat sin förståelse för denna typ av händelser.

1.2 Syfte och mål med analysen

Syftet med analysen är att identifiera vad som ska skyddas, mot vad och vem det ska skyddas från, vilka situationer som ska undvikas, hur man förebygger att dessa situationer uppstår, samt hur man hanterar dem om de ändå uppstår.

Målet med analysen är att få ett läns-gemensamt dokument som kan anpassas till den egna kommunen eller användas som det är.

1.3 Avgränsningar

Verksamhetsskyddsanalysen begränsas till det kommunala ansvaret inom valet vilket innebär att beskriva processer utifrån kommunens genomförande, både inför och under valet. Verksamhetsskyddsanalysen omfattar inte det partipolitiska arbetet inför och under ett val, och inte heller det som sker på länsstyrelsen efter att kommunerna lämnat över allt material efter de båda rösträkningarna (på valnatten och efter valnämndens preliminära rösträkning).

1.4 Sekretessbedömning och dokumenthantering

Dokumentet som helhet bedöms innehålla öppen och allmän information. Bedömningen baseras på att de i analysen identifierade skyddsvärden är av generisk karaktär, och inte specifikt eller lokalt utpekande.

Även hoten är övergripande beskrivna på nationell och regional nivå. Dock är vissa av hoten på regional nivå sprungna ur faktiska händelser på kommunal nivå, men är odetaljerade och bedöms inte vara känsliga.

I kapitel 7. Verksamhetsskyddsåtgärder och -plan finns förslag på åtgärder som kommunerna kan vidta kopplat till skyddsvärden och sårbarheter. Kommunerna behöver på lokal nivå besluta sig för åtgärder utifrån de lokala förutsättningar som finns och kan som stöd använda tabellen för detta ändamål. Den lokala verksamhetsskyddsåtgärdsplanen kan komma att omfattas av sekretess.

1.5 Otillbörlig påverkan av allmänna val

Allmänna val är en del av vårt demokratiska statskick och försök att otillbörligt påverka valgenomförandet är ett brott.

I Brottsbalken 17 kap. 8 § framgår det att om man försöker hindra omröstningen, förvanska resultatet av omröstningen eller på något annat otillbörligt sätt inverka på omröstningen kan man dömas till böter eller fängelse i högst sex månader. Är brottet grovt, döms till fängelse i högst fyra år.

Exempel på ageranden som kan vara straffbara är att gömma valsedlar, ge missledande information om tid eller plats för omröstningen eller hota någon för att hindra hen att rösta.

Den som obehörigen skaffa sig kännedom om vad någon röstat på kan dömas för brott mot rösthemlighet till böter eller fängelse i högst sex månader enligt Brottsbalken 17 kap. 9 §.

2 Metod

2.1 Verksamhetsskyddsanalys

Verksamhetsskyddsanalys är ett systematiskt arbete med att identifiera och prioritera vad som behöver skyddas, bedöma säkerhetshot och sårbarheter, utveckla skyddsåtgärder och ta fram en åtgärdsplan. Analysen ska ge svar på följande frågor:

Vad ska skyddas?

Mot vad ska det skyddas?

Hur ska det skyddas?

I analysen bedöms inte sannolikheten för att angrepp eller liknande ska genomföras, utan fokus ligger på att identifiera skyddsvärden, vilka sårbarheter som finns kopplat till dessa samt att identifiera åtgärder för att ta bort alternativt minimera risker. I alla delar användes stöd från Uppsala läns verksamhetsskyddsanalys för val 2022, version 1.0.

Valmyndighetens metod för verksamhetsskyddsanalys bygger på Säkerhetspolisens metod för säkerhetsskyddsanalys, nedan beskrivs de sex olika stegen.

Steg 1 Verksamhetsbeskrivning. Den verksamhet som ska analyseras beskrivs och syftet är att beskriva och urskilja vad i verksamheten som utgör säkerhetskänslig verksamhet och som ska ges säkerhetsskydd.

Steg 2 Identifiera och bedöm skyddsvärden. Identifieringen utgår från verksamhetsbeskrivningen och syftet är att identifiera de skyddsvärden som finns inom verksamheten, alltså vad som ska skyddas.

Steg 3 Identifiera hot mot valet. Hotbilden utgår från nationella hotbilder (Säkerhetspolisen, Försvarsmakten), regionala hotbilder.

I detta steg redovisas också Valmyndighetens nationella dimensionerande hotbild. Det är en beskrivning av en antagonistisk förmåga som säkerhetsskyddsåtgärderna förväntas skydda mot. Syftet är att identifiera vad skyddsvärdena ska skyddas emot.

Steg 4 Identifiering av sårbarheter. Under arbetet ska sårbarheter bedömas utifrån hur de kan påverka verksamheten. Sårbarhetsbedömningen kan bland annat baseras på analys av tidigare inträffade händelser och erfarenheter gjorda utifrån dessa.

Steg 5 Beskrivning av verksamhetsskyddsåtgärder. I det här steget beskrivs de säkerhetsskyddsåtgärder som behöver vidtas utifrån skyddsvärdena i relation till identifierade hot och sårbarheter.

Steg 6 Utformning av verksamhetsskyddsplan. I detta steg ska en enkel verksamhetsskyddsplan tas fram. Där ska det framgå vad/ vilka åtgärder som behöver göras, när de ska göras, vad som ska prioriteras och vem som är ansvarig.

Åtgärder bör övervägas för alla hot som har bedömts som högre än nivå 1 i steg 2. Händelser där sannolikheten är stor för att ett angrepp ska ske och där konsekvensen av ett angrepp är stor ska prioriteras.

2.2 Framtagandet av regional verksamhetsskyddsanalys

I framtagandet av den regionala verksamhetsskyddsanalysen deltog tre av länets kommuner i en workshop. Deltagande kommuner var Enköping, Heby och Östhammars kommun. Representanterna arbetar som valsamordnare, beredskapssamordnare, säkerhetsskyddschef, utvecklingsledare och säkerhetssamordnare. Representant från Länsstyrelsen Uppsala län var säkerhetschefen. Innan Workshopen har material från Valcentralen skickats ut till samtliga deltagande kommuner för egen genomläsning. Även den regionala Verksamhetsskyddsanalysen som togs fram inför valen 2022 skickades ut. Workshopen inleddes med en genomgång av säkerhetsläget i omvärlden och i Sverige. Valmyndighetens dimensionerande hotbild gicks också igenom. Det genomfördes gemensam läsning av valda delar i Verksamhetsskyddsanalysen ifrån 2022. Därefter bedömdes skyddsvärden, identifiering av hot och händelser kopplat till val, identifiering av sårbarheter samt säkerhetsskyddsåtgärder. Workshop genomfördes vid ett tillfälle. Version 0,1 av Verksamhetsskyddsanalysen skickades ut till samtliga kommuner för påseende innan produkten slutfördes. De hade 11 dagar på sig att återkomma med kommentarer. Länets valansvarige på Länsstyrelsen Uppsala har även tagit del av dokumentet innan fastställandet.

2.3 Viktiga begrepp

Här har vi samlat centrala begrepp som används i verksamhetsskyddsanalysen

Begrepp	Betydelse
Antagonistiska hot	Avsiktligt illvilliga handlingar i syfte att påverka genomförandet av allmänna val och/eller förtroendet för valen. Ett antagonistiskt hot kan komma från såväl andra länder som från grupper eller enskilda individer.

Dimensionerad hotbeskrivning	Den dimensionerade hotbeskrivningen beskriver en antagen antagonistisk förmåga men inte det faktiska hotet mot allmänna val även om den försöker att ligga så nära verkligheten som möjligt. Kommuner och länsstyrelser behöver bedöma de faktiska hot som finns mot deras ansvarsområde (lokalt eller regionalt) utifrån egna erfarenheter och i samverkan med lokala och regionala säkerhetsmyndigheter.
Skyddsvärden	Det som ska skyddas för att valen ska kunna genomföras och för att förtroendet för genomförandet av valen inte ska påverkas negativt. Skyddsvärden kan finnas inom kategorierna verksamhet, personal, lokaler, transporter, utrustning, material, system och information. Skyddsvärden identifieras och bedöms utifrån vilka konsekvenser antagonistisk påverkan får för genomförandet eller förtroendet för valens genomförande. Om konsekvensen av påverkan medför en skada så finns det behov av skyddsåtgärder.
Verksamhetsskydd	Att identifiera och skydda verksamhet som kan få negativa konsekvenser för genomförandet av, och förtroendet för, allmänna val om den påverkas negativt. Verksamhetsskyddet utgår från verksamhetens egna behov och krav.
Säkerhetsskydd	Skydd av verksamhet som kan få negativa konsekvenser för Sveriges säkerhet om den påverkas. Säkerhetsskyddet utgår från säkerhetsskyddslagen. Om en verksamhet omfattas av både säkerhetsskydd och verksamhetsskydd dimensioneras skyddet i första hand efter säkerhetsskyddets krav. Därefter kan behovet av verksamhetsskydd ställa krav på ytterligare skyddsåtgärder.
Valid (valdatasystemet)	Ett verksamhetsstöd för att administrera val som Valmyndigheten tillhandahåller.
Valsäkerhet	Ett samlingsbegrepp för valadministrationens systematiska arbete med att skydda de uppgifter som ska utföras enligt vallagen och andra valrelaterade författningar. Det handlar om säkerhetsskydd och verksamhetsskydd – men även om skydd mot olyckor, informationssäkerhet, krisberedskap och kontinuitetsshantering.
Sårbarhet	Skillnaden mellan befintliga säkerhetsåtgärder och de hot som åtgärderna ska skydda mot. Sårbarheten kan bedömas genom praktiska tester av verksamhetsskyddet, genom analys av tidigare incidenter och genom att göra bedömningar grundade på erfarenhet. En sårbarhet behöver beskrivas så tydligt som möjligt för att det ska vara möjligt att identifiera skyddsåtgärder.

3 Verksamhetsbeskrivning

Med utgångspunkt i det kommunala uppdraget att genomföra val har tre processer identifierats i förväg: *förbereda val*, *genomföra val* och *slutföra val*.

Processerna har sedan brutits ned till delprocesser vilka illustreras nedan i texten. Ingen mer detaljerad processkartläggning har gjorts, eftersom det inte har varit relevant för att driva arbetet framåt. I arbetet med analysen har processerna förbereda val och genomföra val varit utgångspunkterna. I processen slutföra val har två skyddsvärden identifierats och är således inte lika utförligt beskrivna som de förstnämnda processerna.

3.1 Förbereda val

Processen förbereda val har brutits ner till sex delprocesser som är av mer administrativ art.

3.1.1 Administrera valdistrikt

Beskriver det arbete som året innan ett allmänt val läggs på att kontrollera och eventuellt föreslå geografiska ändringar av valkretsar och valdistrikt. Alla röstberättigade i kommunen ska tillhöra en valkrets. Valdistrikt ska om inte synnerliga skäl finns omfatta mellan 1000 och 2000 röstberättigade. Eventuella förslag till ändringar ska beslutas av fullmäktige och skickas till länsstyrelsen som beslutar om ändringarna.

3.1.2 Administrera lokaler

Beskriver det arbete som läggs ner inför ett val, när bland annat lokaler att hålla förtidsröstning och röstning på valdagen utses. Lokalerna måste uppfylla vissa krav på exempelvis tillgänglighet och möjlighet att genomföra valet. Varje valdistrikt har en lokal som kommunen själva utser. Information om lokalen läggs in i Valid och trycks på röstkortet som skickas ut till alla röstberättigade i varje enskilt valdistrikt.

3.1.3 Administrera bemanning

Beskriver det arbete som valadministrationen utför för att bemanna valarbetet. Det handlar om bemanning till valkansliet, bemanning av förtidsröstningslokaler, bemanning av vallokaler under valdagen och bemanning av valnämndens preliminära rösträkning samt ambulerande röstmottagare.

3.1.4 Administrera utbildning

Handlar om den utbildning som röstmottagarna får. Den måste vara tillgänglig, pålitlig och den måste genomföras på ett sätt som gör att alla deltagare får samma information och på så sätt får likadana förutsättningar att genomföra arbetet.

3.1.5 Administrera kommunikation

Beskriver det arbete som genomförs på lokal nivå när det gäller att kommunicera förutsättningar för valet. Informationen måste anpassas lokalt för att bland annat handla om var och hur man kan rösta i den kommun man befinner sig, vart man vänder sig om man tappat bort sitt röstkort med mera. Men kommunikationen kan även behöva beröra desinformation och annat som kan skada valet.

3.1.6 Administrera valmaterial

Beskriver hur valmaterialet hanteras från det att det anländer till kommunen, hur det förvaras samt hur det lämnas ut till röstnings- och vallokaler.

3.2 Genomföra val

Processen *genomföra val* bryts ner i tre delprocesser som beskriver det aktiva genomförandet av valet.

3.2.1 Genomföra förtidsröstning

Beskriver hur förtidsröstningen genomförs samt hur förtidsrösterna hanteras fram till dess att de öppnas och räknas på valdagen alternativt på valnämndens preliminära rösträkning. Processen innehåller även förtidsröstning på valdagen.

3.2.2 Genomföra valdag

Beskriver det som sker från dess att valdistrikten dukar upp för val till dess att alla kommunens räknade och redovisade röster överlämnas till länsstyrelsen, antingen under valnatten eller under dagen efter valdagen.

3.2.3 Genomföra valnämndens preliminära rösträkning

Beskriver det som sker på onsdagen efter valet då röster som underkänts i vallokal räknas tillsammans med förtidsröster som inkommit under valdagen och följande tre dagar, fram till dess att räknade och redovisade röster överlämnas till länsstyrelsen.

3.3 Slutföra val

Processen *slutföra val* delas in i fem delprocesser. Tre processer beskrivs inte närmare under arbetet med verksamhetssäkerhetsanalys eftersom de inte anses innehålla skyddsvärden. Processerna hantera material och hantera arkivering däremot innehåller skyddsvärden.

3.3.1 Hantera material

Beskriver lagerhållningen av material under mellanvalsperioder. Valnämnderna förvarar valmaterial som sparas exempelvis valurnor och valskärmar. Annat material exempelvis oanvända namnvalsedlar bör destrueras på ett lämpligt sätt.

3.3.2 Hantera arkivering

Beskriver sparande och gallring av material från det genomförda valet. Röstlängderna ska sparas för alltid, medan icke-godkända bud- och förtidsröster samt väljarförteckningar från förtidsröstningen ska sparas fram tills nästa allmänna val vunnit laga kraft. Därefter ska det gallras på ett säkert sätt.

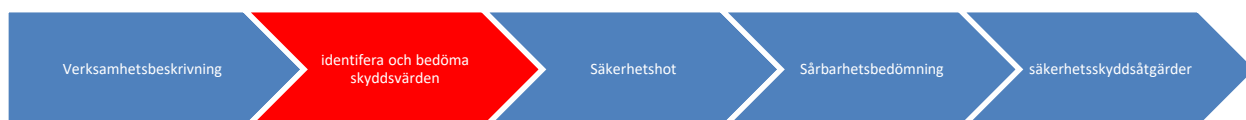
4 Identifiering och bedömning av skyddsvärden

Ett skyddsvärde är en verksamhet eller en tillgång som om den utsätts för en antagonistisk handling skulle medföra en skada för förtroendet för allmänna val, eller genomförandet av allmänna val, som inte är obetydlig.

Skyddsvärden identifieras och kan kategoriseras utifrån kategorierna verksamhet, personal, lokaler, transporter, utrustning, material (till exempel valmaterial, valsedlar, förtidsröster och röster), system och information. Kategorierna har tagits fram för att det ska vara lättare att sortera i skyddsvärden och skyddsåtgärder.

Ett skyddsvärde kan till exempel vara förtidsröster. Vad får det för konsekvenser på valens genomförande eller förtroendet för valens genomförande om förtidsröster stjäls eller förstörs?

För varje skyddsvärde bedöms konsekvensnivån av en antagonistisk handling för valens genomförande och för förtroendet för genomförande av val. Konsekvensbedömningen bör antecknas för spårbarhet.

I den här analysen är ett skyddsvärde *det som ska skyddas* för att valen ska kunna genomföras och för att förtroendet för genomförandet av valen inte ska påverkas negativt. Skyddsvärden kan vara verksamhet, personal, lokaler, transporter, utrustning, material, system och information. Skyddsvärden identifieras och bedöms utifrån vilka konsekvenser som påverkan av skyddsvärdet får, både för genomförandet av valen och för förtroendet för valens genomförande. Om konsekvensen av påverkan medför en skada så finns det behov av skyddsåtgärder.

Vi har valt att kategorisera skyddsvärden utifrån processerna *förbereda val* och *genomföra val*. Skyddsvärdena har delats in underkategorier. Kategorierna är ett stöd för att det ska vara lättare att sortera bland identifierade skyddsvärden och skyddsåtgärder. Ytterligare kategorier kan tas fram av användaren om det finns behov av det.

4.1 Förbereda val

I den här delen beskrivs de skyddsvärden som identifierats inom de sex delprocesser som ingår i processen *förbereda val*. Skyddsvärden för varje delprocess redovisas för sig.

4.1.1 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera valdistrikt

Valdistrikt

Valdistrikten ska vara utformade så att de omfattar hela kommunen. Alla röstberättigade ska tillhöra en valkrets och de ska inte överlappa. Valkretsarna ska vara sammanhängande och bör utformas utifrån fastighets eller topografiska landmärken. Valdistriktets namn ska göra det tydligt för väljaren vilket område som avses.

4.1.2 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera lokaler

Röstmottagningsställen Lokalerna ska

- ha ett adekvat skalskydd och vara tillgängliga ur flera olika aspekter (funktionsnedsättning, neutralitet med mera)
- ha ett bra flöde för väljarna att genomföra sitt val
- möjlighet för röstmottagarna att ha uppsikt över hela lokalen
- ha utrymningsmöjligheter så att det är möjligt att tömma lokalerna snabbt vid behov alternativt inrymma människor vid hot
- utformade så att valhemligheten är möjlig att bevara
- är lokalen en vallokal ska det finnas möjlighet till arbetsyta vid rösträkning samt möjlighet för åskådare att närvara

Det är också viktigt att i förväg planera hur möjliga avvisningar ska hanteras. Lokalernas strömförsörjning måste också hanteras i processen.

Alternativa lokaler

Det måste finnas andra lokaler att använda om någon av de beslutade lokalerna inte är tillgänglig av någon anledning.

Övriga lokaler Planeringen måste omfatta alla lokaler som ska användas under valet; lokaler för förvaring av förtidsröster, lokaler för förvaring av material, förtidsröstningslokaler, vallokaler, lokaler för överlämning av röster och lokal för valnämndens preliminära rösträkning.

4.1.3 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera bemanning

Personal Det ska finnas personal inom alla funktioner på valkansliet som kan arbeta fram till valet. Vissa av dessa funktioner är nyckelfunktioner och för dessa kan en kontinuitetshantering behövas tas fram. Utöver personal på valkansliet ska alla valdistrikt ha ordförande och vice ordförande och alla röstmottagare oavsett om de arbetar med förtidsröstning, som ambulerande röstmottagare eller under valdagen ska vara neutrala/oberoende. Det måste tas hänsyn till arbetsmiljön under hela processen.

Rekrytering av röstmottagare Se över hur rekryteringsprocessen ser ut och vad för kunskap vi har om vilka som arbetar som röstmottagare. Kontrollera deras lämplighet.

Valnämndens ledamöter och ersättare Ledamöter och ersättare ska vara utbildade och kunniga i valprocessen.

4.1.4 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera utbildning

Utbildarna De som utbildar röstmottagarna ska vara kompetenta på området. De ska vara korrekta, tydliga och förtroendeingivande. Valnämnderna ska använda Valmyndighetens framtagna utbildningar.

Röstmottagarna Röstmottagare som genomgår utbildningen ska alla få ta del av samma kunskap, information och underlag. Utbildningen är obligatorisk. Röstmottagarna kan lämna in en bekräftelse på genomförd webbutbildning, detta är dock inte obligatoriskt.

4.1.5 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera kommunikation

Kommunikation Den ska vara tydlig, korrekt och tillgänglig. Till valet behöver det kopplas kommunikatorer. Det bör finnas en plan för vilka kanaler som används och hur desinformation bemötas.

4.1.6 Identifierade skyddsvärden i delprocessen administrera valmaterial

Valmaterialet Det måste finnas tillräckligt med valmaterial men även lite i reserv. Valmaterialet måste förvaras säkert.

Informationsmaterial Det måste finnas informationsmaterial tillgängligt. Valmaterialet måste förvaras säkert.

Transporterna Det valmaterial som transporteras är bland annat valsedlar, kuvert och röstlängder.

Placering av valsedlar Den bör göras enligt samma princip i alla kommunens röstnings- och vallokaler.

Valdistrikt Det är viktigt att ha god kontroll på att en väljare endast förekommer i en röstlängd och tillhör rätt valdistrikt.

4.2 Genomföra val

I den här delen beskrivs de skyddsvärden som identifierats inom de tre delprocesser ingår i processen *genomföra val*. Skyddsvärden för varje delprocess redovisas för sig.

4.2.1 Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra förtidsröstning

Förtidsröstningslokal	Det gäller både stationära och mobila lokaler. De ska vara tillgängliga och neutrala. Det ska finnas säker förvaring av uppsamlingslåda, valmaterial och väljarförteckning samt inkomna förtidsröster i anslutning till lokalen. Det ska vara möjligt att bevara valhemligheten vid förtidsröstning. I lokalen ska en larmlista finnas så man snabbt vet vem man ska kontakta vid en händelse. Under hela förtidsröstningsperioden kommer det att finnas en supporttelefon som är bemannad under tider förtidsröstning pågår, dels för utskrift av duplettröstkort, support till röstmottagare och allmänhet.
Röstmottagarna	De som arbetar under förtidsröstningen ska vara neutrala/oberoende och förtroendeingivande. Det gäller även ambulerande röstmottagare. Alla röstmottagare ska ha en god arbetsmiljö.
Mottagande av förtidsröster	Under förtidsröstningen transporteras förtidsröster i olika led. Postnord är en extern samarbetspartner för detta.

4.2.2 Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra valdag

Vallokalen	Gäller även lokaler där det genomförs förtidsröstning på valdagen. Lokalerna ska vara tillgängliga och neutrala och det ska vara möjligt att bevara valhemligheten. I lokalen ska allt valmaterial som behövs för att genomföra val finnas och vara tillförlitligt. I vallokalen ska en larmlista finnas.
Övriga identifierade lokaler	Detta gäller bland annat lokaler där valkansliet och valnämnden huserar
Röstmottagare	De ska vara neutrala/oberoende och förtroendeingivande. De ska ha en god arbetsmiljö.

Väljarna	Alla väljare ska kunna använda sig av den vallokal som hör till deras valdistrikt. Väljare som ber om hjälp ska assisteras av röstmottagarna, de ska vara säkra på att röstmottagarna hanterar deras röster på ett riktigt sätt och att valhemligheten inte avslöjas.
Valurnan	Valurnan ska skyddas under hela valdagen.
Rösterna	Under valdagen hanteras både röster som lämnas i lokalen och förtidsröster som inkommit under förtidsröstningsperioden.
Röstlängden	Röstlängden måste vara tillgänglig och riktig för att kunna hantera valdistriktets väljare.
Rösträkningen	Den sker öppet och måste genomföras på ett säkert och rätt sätt.
Teknik	Det måste finnas minst mobiltelefon täckning för att kunna larma, kontakta valkansliet eller valmyndigheten samt kunna rapportera in valresultat efter rösträkningen.
Transporter	Det gäller både transporter av förtidsröster till vallokalen och transporter av räknade röster till valnämnden och vidare till länsstyrelsen efter avslutat val.
Valdistriktets ordförande och vice ordförande	En av dem måste finnas på plats i vallokalen under hela dagen.
Omslag	Räknade valsedlar och ogiltiga röster ska läggas i respektive omslag som försluts. På omslaget ska röstmottagarna anteckna antal och innehåll. Omslaget ska signeras av de två röstmottagare som signerar resultatbilagan och transporterar valsedlarna till valnämnden.
Valkassar	Omslagen ska placeras i valkassen för respektive val tillsammans med resultatbilagan under transporten till valnämnden. Övrigt material som ska transporteras till valnämnden ska läggas i den ”röda” valkassen.
Valnämndens ordförande	Minst två ledamöter, företrädesvis ordförande och vice ordförande ska följa med leveransen av räknade röster till länsstyrelsen.
Förvaring av röster	Om transport till länsstyrelsen inte genomförs direkt måste rösterna förvaras på ett säkert sätt till dess att transport sker.

4.2.3 Identifierade skyddsvärden i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning

Lokalen	Den ska vara tillgänglig eftersom valnämndens preliminära rösträkning är öppen för allmänheten. Den ska erbjuda en god arbetsmiljö för dem som räknar.
Röster	Det måste finnas ett antal röster att räkna. Antalet ska vara så pass stort att valhemligheten behålls.
Röstlängden	För att kunna genomföra den preliminära rösträkningen måste de olika valdistriktens röstlängder i original finnas tillgängliga.
Valurnan	Valurnan är en förutsättning för att valhemligheten inte röjs.
Valhemligheten	Valhemligheten får inte avslöjas under räkningen.
Postnord	Postnord levererar sent inkommande brevröster och förtidsröster.
Teknik	Efter avslutad räkning ska resultatet rapporteras in i valdatasystemet.
Valnämndens ledamöter	Minst två ledamöter, företrädesvis ordförande och vice ordförande ska följa med leveransen av räknade röster till länsstyrelsen
Transporter	Det gäller transporter vidare till länsstyrelsen efter avslutad räkning.

4.3 Slutföra val

4.3.1 Identifierade skyddsvärden i delprocessen hantera material

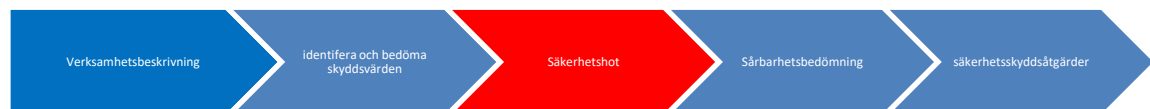
Hantera material Valnämnden ska spara visst material inför framtida val. Materialet ska förvaras på ett sätt så att det inte skadas. Lager av valsedlar ska hanteras på ett sätt som upprätthåller förtroendet för valgenomförandet.

4.3.2 Identifierade skyddsvärden i delprocessen hantera arkivering

Hantera arkiv Röstlängderna ska sparas efter att valet är genomfört. Under mandatperioden ska ogiltiga röster sparas tillsammans med väljarförteckningar från förtidsröstningen fram till nästa val vunnit laga kraft. Eventuella ogiltiga röster ska skyddas så att väljarens valhemlighet inte röjs.

5 Hot mot allmänna val

Antagonistiska hot är alla hot som är avsiktligt illvilliga. Det kan vara terrorism, organiserad brottslighet eller underrättelsehot. Men det kan lika gärna vara illvilliga grupper på lokal eller regional nivå eller personer som agerar på egen hand.

Exempel på antagonistiska hot mot allmänna val kan vara att hindra eller avskräcka väljare från att rösta, att hota valarbetare, att försöka påverka valresultatet eller att undergräva förtroendet för valens genomförande, till exempel genom att sprida falska rykten.

Antagonistisk påverkan på allmänna val kan få omfattande negativa konsekvenser, till exempel genom att valresultatet försenas, att riskerna för omval ökar och att ett minskat förtroende för valgenomförandet leder till ett lägre valdeltagande i kommande val. I förlängningen kan detta leda till att demokratin och individuella fri- och rättigheter påverkas negativt.

5.1 Nationell dimensionerande hotbild

Inför kommande val har Valmyndigheten tagit fram en dimensionerande hotbild.

De råd och förslag avseende valsäkerhet, som tas upp i handbokens olika kapitel och i övrigt utbildningsmaterial, utgår från denna dimensionerande hotbild. Den dimensionerande hotbilden är inte sann – i den bemärkelsen att den inte beskriver faktiska hot mot EU-valet 2024, även om syftet är att den ska ligga så nära verkligheten som möjligt.

5.1.1 Det är svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet

Valsystemets konstruktion gör det svårt för en extern hotaktör att systematiskt påverka valresultatet. Flera av varandra oberoende processer säkerställer att valresultatet blir rättssäkert. Varje röst bedöms enskilt utifrån i förväg beslutade regler, rösterna räknas och kontrolleras flera gånger av olika instanser och de fysiska rösterna arkiveras efter varje val för att möjliggöra förnyad sammanräkning och bedömning. Om fel förekommer går det att överklaga valresultatet och omval kan beslutas. Att valsystemet är robust, decentraliserat och transparent skapar en inneboende motståndskraft mot påverkan på valresultatet. För att ytterligare förhindra påverkan på resultatet är röstmottagning och rösträkning offentliga vilket innebär att allmänheten har insyn i förfarandet.

5.1.2 Det finns aktörer med förmåga att påverka valgenomförandet likväl som förtroendet för genomförandet av allmänna val.

Det finns aktörer med avsikt och förmåga att påverka så väl valets genomförande som förtroendet för genomförandet av valet. Det kan handla om medveten spridning av felaktig information i syfte att exempelvis påverka väljare att inte delta i valet eller försök till att misskreditera valsystemet och de som arbetar inom valadministrationen. Andra exempel är ransomware-angrepp som leder till att aktörer inom valadministrationen inte kan använda sina IT-system och datorer. I samband med genomförandet av valen 2018, 2019 och 2022 förekom försök att påverka valens genomförande bland annat genom angrepp i och mot röstmottagningsställen, hot och hat mot röstmottagare, stölder och sabotage. Stulna och gömda valedlar är ett sannolikt scenario inför EU-valet 2024 likväl som ordningsstörningar och skadegörelse på röstmottagningsställen. Under valen 2018 likväl som 2022 förekom cyberangrepp mot val.se. Cyberangrepp och andra IT-incidenter riktade mot myndigheter sker numera återkommande i Sverige och det ser inte ut att avta. Ett sannolikt scenario är att det i samband med valet 2024 kommer att inträffa denna typ av angrepp i avsikt att påverka både genomförandet och förtroendet för valgenomförandet.

5.1.3 Vår gemensamma förmåga att skydda valgenomförandet 2024

Valadministrationen bör vidta åtgärder som kan förebygga negativa konsekvenser på valgenomförandet och samtidigt skapa förmåga att hantera eventuella angrepp och försök till påverkan. Skyddsåtgärder, planering och handlingsplaner har stor potential att reducera antalet tillfällen som en antagonist kan använda för att skada valets genomförande och förtroendet för valets genomförande.

För att identifiera sårbarheter, genomföra skyddsåtgärder och samtidigt höja vår gemensamma förmåga att skydda valets genomförande bör valadministrationen verka för att involvera den kompetens som finns lokalt i organisationen, exempelvis säkerhets- och kommunikationskompetens. Samverkan, rutiner och beredskapshöjande arbete stärker arbetet med att förebygga, motverka och möta antagonistiska hot i samband med EU-valet 2024.

5.2 Regional dimensionerande hotbild

En regional dimensionerande hotbild har efterfrågats från SÄPO. De har inte en sådan hotbild att tillhandahålla för detta arbete.

5.2.1 Inträffade incidenter och händelser under föregående val

Det finns ett antal inträffade incidenter och händelser under valen 2018, 2019 och 2022 på regional nivå. Vid detta och tidigare workshoparbete har deltagande kommuner bidragit med inträffade incidenter och det är det insamlade underlaget som utgör beskrivningen nedan.

Valsedlar kom inte fram i tid	Postnord levererade inte alla valsedlar i inom avtalad tid.
Valsedlar plockas bort	Valsedlar från ett specifikt parti plockades bort från valsedelställ.
Valsedlar gömdes	Valsedlar gömdes bakom andra valsedlar.
Förkryssade valsedlar	Valsedlar kryssades och ställdes tillbaka i valsedelställ.
Påverkan av väljare	Utanför vallokal uppträdde ett parti hotfullt mot väljare på väg in och ut från vallokalen.
Köbildning	Stora valdistrikt renderade i långa köer.
Mörk vallokal	En vallokal med automatisk belysning blev mörk under pågående valgenomförande.
Okänd förtidsröst	En väljare som skulle rösta på valdagen visade sig ha en förtidsröst redan inlämnad som denne inte kändes vid. Väljaren röstade på nytt och förtidsrösten lämnades tillbaka.
Stenkastning	Vallokal utsatt för stenkastning.
Utlöst brandlarm	Brandlarm utlöst i vallokal under valdagen och fick utrymmas.
Hiss ur funktion	Hiss till vallokal ur funktion vilket medförde minskad tillgänglighet.

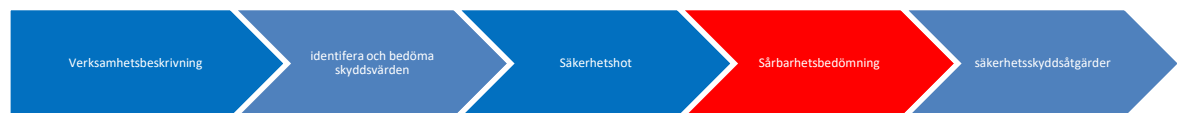
5.3 Lokal dimensionerande hotbild

Redovisas inte i denna analys.

5.3.1 Inträffade incidenter under föregående val

Redovisas inte i denna analys.

6 Identifierade sårbarheter

6.1 Förbereda val

I den här delen beskrivs de sårbarheter för skyddsvärden som identifierats inom processen *förbereda val*.

6.1.1 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera valdistrikt

Valdistrikt

Om valdistriktet blir för stort. Om en person inte bli upptagen i en röstlängd eller dubbelförd i två röstlängder. En kommun missar att lämna underlag i tid till länsstyrelsen att fastställa valdistriktet.

6.1.2 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera lokaler

Röstmottagningsställen

Om en vallokal inte kan användas av någon anledning. Ex. avsaknad av elförsörjning, skadegörelse eller brand.

Alternativa lokaler	Ej lika bra genomarbetad plan som för det ordinarie röstmottagningsstället.
Övriga lokaler	Ej lika bra genomarbetad plan som för de alternativa lokalerna.

6.1.3 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera bemanning

Personal	Nyckelfunktioner saknar ersättare.
Rekrytering av röstmottagare	Att hitta tillräckligt många röstmottagare. Hitta neutrala och lämpliga mottagare. Rekryterar en mottagare med egen agenda.
Valnämndens ledamöter och ersättare	Att valnämnden saknar ledamöter eller ersättare och på så sätt inte är beslutsför.

6.1.4 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera utbildning

Utbildarna	Det finns för få utbildare.
Röstmottagarna	Det finns för få utbildade röstmottagare.

6.1.5 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera kommunikation

Kommunikation	Ej ett gemensamt budskap hos länets aktörer. Avsaknad av tillräckligt med kommunikatörer
---------------	--

6.1.6 Identifierade sårbarheter i delprocessen administrera valmaterial

Valmaterial	Det finns för lite valmaterial.
Informationsmaterial	Materialet förvaras på ett oriktigt sätt.
Transporterna	Transporten kan bli påverkad. Valmaterialet hamnar på fel ställe.
Placering av valsedlar	Något distrikt avviker från den fastställda principen.

6.2 Genomföra val

I den här delen beskrivs de sårbarheter för skyddsvärden som identifierats inom processen *genomföra val*.

6.2.1 Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra förtidsröstning

Förtidsröstningslokaler	En vallokal inte kan användas av någon anledning. Ex. avsaknad av elförsörjning, skadegörelse eller en brand.
Röstmottagare	Att hitta tillräckligt med röstmottagare. Hitta neutrala och lämpliga mottagare. Rekryterar en mottagare med egen agenda.
Mottagande av förtidsröster	Postnord ansvarar för transporten av förtidsröster till vallokalerna. Transporten kan bli påverkad. Postnords ansvar. Vid mottagandet av förtidsrösterna kan antagonist stjåla rösterna.

6.2.2 Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra valdag

Vallokal	Om en vallokal inte kan användas av någon anledning. Ex. avsaknad av elförsörjning, skadegörelse eller en brand.
Övriga identifierade lokaler	Ej lika bra genomarbetad plan som för de alternativa lokalerna.
Röstmottagare	Ej neutrala eller tillräckligt utbildade. För stort bortfall.
Väljare	De blir påverkade att inte rösta eller styrda att rösta enligt någon annans agenda.
Valurna	Att den blir stulen eller manipulerad.
Röster	Att de blir stulna, manipulerade eller förstörda.
Röstlängd	Att den blir stulen, manipulerad eller förstörd. Utan röstlängden kan inte valet genomföras i distriktet.
Rösträkningen	Att röstmottagarna gör fel eller blir störda under räkningen.
Teknik	Att det inte finns täckning eller saknas rätt utrustning.
Transporter	Att transporten blir påverkad eller att valsedlar inte kommer fram. Trång avlastningsyta.
Valdistriktens ordförande och vice ordförande	För stort bortfall av personal.
Omslag	Att de blir stulna, manipulerade eller förstörda.
Valkassar	Stulna, manipulerade eller förstörda. Felaktigt hanterade valkassar kan minska förtroende om ett korrekt val. Med tillgång till information från valkassen kan desinformation spridas.
Valnämndens ordförande	Inte följer fastslagen rutin. Det kan påverka förtroendet negativt för valet.
Förvaring av röster	Att de blir stulna, manipulerade eller förstörda.

6.2.3 Identifierade sårbarheter i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning

Lokal	Om en vallokal inte kan användas av någon anledning. Ex. avsaknad av elförsörjning, skadegörelse eller en brand.
-------	--

Röster	Att de blir stulna, manipulerade eller förstörda.
Röstlängd	Att den blir stulen, manipulerad eller förstörd. Utan röstlängden kan inte valet genomföras i distriktet.
Valurna	Att den blir stulen eller manipulerad.
Valhemlighet	Att valdistriktet är för litet.
Postnord	Leveransen av förtidsröster kommer efter avslutad rösträkning.
Teknik	Att det inte finns täckning eller saknas rätt utrustning.
Valnämndens ledamöter	Att valnämnden saknar ledamöter eller ersättare och på så sätt inte är beslutsför.
Transporter	Trång avlastningsyta

6.3 Slutföra val

I den här delen beskrivs de sårbarheter för skyddsvärden som identifierats inom processen *slutföra val*.

6.3.1 Identifierade sårbarheter i delprocessen hantera material

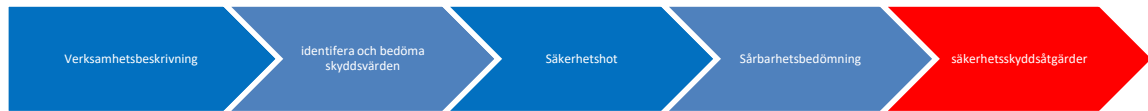
Hantera material Förvaring sker i felaktigt utrymme. Felaktig destruktion av valmaterial.

6.3.2 Identifierade sårbarheter i delprocessen hantera arkivering

Hantera arkiv Dåliga rutiner för gallring och arkivhantering.

7 Verksamhetsskyddsåtgärder

Kapitel verksamhetsskyddsåtgärder beskriver åtgärder som kan vidtas för att komma till rätta med sårbarheter som identifierats i kapitel 6. Nedan redovisas verksamhetsskyddsåtgärder per process och delprocess. Avsnitt 7.4 Verksamhetsskyddsplan är exempel på hur verksamhetsskyddsplan kan se ut. I planen ska åtgärder redovisas, när de ska göras och vem som är ansvarig.

7.1 Förbereda val

I den här delen beskrivs åtgärder inom processen *förbereda val*.

7.1.1 Åtgärder i delprocessen administrera valdistrikt

Valdistrikt

Administrera en rutin för hanteringen av valdistrikt

7.1.2 Åtgärder i delprocessen administrera lokaler

Röstmottagningsställen

Utse en ordinarie lokalansvarig. Gärna med en person som i sin tur har ansvaret för de alternativa lokalerna. Boka upp alternativa lokaler.

Alternativa lokaler

Skriv planen för den ordinarie lokalen så att den kan appliceras på den alternativa lokalen.

Övriga lokaler Skriv planen för den ordinarie lokalen så att den kan appliceras på den alternativa lokalen.

7.1.3 Åtgärder i delprocessen administrera bemanning

Personal Utse ersättare för nyckelpersoner. Ersättare bör ha samma kunskap och mandat som den ordinarie.

Rekrytering av
röstmottagare Börja rekryteringen i god tid. Personkännedom är viktigt.
Undvik ensamarbete.

Valnämndens leda-
möter och ersättare Dimensionera organisationen efter behov.

7.1.4 Åtgärder i delprocessen administrera utbildning

Utbildarna Utbilda flera utbildare.

Röstmottagarna Överrekrytera.

7.1.5 Åtgärder i delprocessen administrera kommunikation

Kommunikation Ta fram en gemensam kommunikationsplan. Säkra kommunikationsresurs.

7.1.6 Åtgärder i delprocessen administrera valmaterial

Valmaterial	Skapa rutin för beställare och beställning av valmaterial.
Informationsmaterial	Skapa rutin för förvaring av kommunikation och informationsmaterial.
Transporter	Skapa rutin som omhändertar säker transport.
Placering av valsedlar	Skapa en kontrollfunktion.

7.2 Genomföra val

I den här delen beskrivs åtgärder inom processen *genomföra val*.

7.2.1 Åtgärder i delprocessen genomföra förtidsröstning

Förtidsröstningslokaler	Utse en ordinarie lokalansvarig. Gärna med en person som i sin tur har ansvaret för de alternativa lokalerna. Boka upp alternativa lokaler.
Röstmottagare	Börja rekryteringen i god tid. Skapa rutin för att skaffa tillräcklig personkännedom. Undvik ensamarbete.
Mottagande av förtidsröster	Skapa rutin för säkert mottagande av förtidsröster som transporteras av Postnord.

7.2.2 Åtgärder i delprocessen genomföra valdag

Vallokal	Utse en ordinarie lokalansvarig. Gärna med en person som i sin tur har ansvaret för de alternativa lokalerna. Boka upp alternativa lokaler.
Övriga identifierade lokaler	Skriv planen för den ordinarie lokalen så att den kan appliceras på den alternativa lokalen.
Röstmottagare	Utbilda röstmottagarna och ha en god personkänedom om dessa.
Väljare	Skapa rutin för valvärdarnas arbete i vallokalen så att valhemligheten blir bevarad.
Valurna	Placera valurnan på ett sätt som försvårar stöld eller manipulation.
Röster	Skapa rutin för hanteringen av rösterna.
Röstlängd	Skapa rutin för hanteringen av röstlängd.
Rösträkningen	Skapa rutin för av rösträkning.
Teknik	Skapa rutin för hanteringen av teknik. Genomför sambandsprov.
Transporter	Skapa rutin som omhändertar säker transport.
Valdistriktens ordförande och vice ordförande	Dimensionera organisationen efter behov.
Omslag	Skapa rutin för hanteringen av omslag.
Valkassar	Skapa rutin för hanteringen av valkassar.
Valnämndens ordförande	Skapa rutin så att ensamarbete undviks.
Förvaring av röster	Skapa rutin för hanteringen av förvaring av röster.

7.2.3 Åtgärder i delprocessen genomföra valnämndens preliminära rösträkning

Lokal	Utse en ordinarie lokalansvarig. Gärna med en person som i sin tur har ansvaret för de alternativa lokalerna. Boka upp alternativa lokaler.
Röster	Skapa rutin för hanteringen av röster.

Röstlängd	Skapa rutin för hanteringen av röstlängd. Skapa även rutin för framtagandet av nödröstlängd via Länsstyrelsen Uppsala län.
Valurna	Placera valurnan på ett sätt som försvårar stöld eller manipulation.
Valhemlighet	Skapa rutin för bevarandet av valhemligheten.
Postnord	Hanterar utkörning av förtidsröster efter valet, till valnämndens preliminära rösträkning.
Teknik	Skapa rutin för hanteringen av teknik. Genomför sambandsprov.
Valnämndens ledamöter	Dimensionera organisationen efter behov.
Transporter	Skapa struktur för avlämnandet.

7.3 Slutföra val

I den här delen beskrivs åtgärder inom processen *slutföra val*.

7.3.1 Åtgärder i delprocessen hantera material

Hantera material Skapa rutin för hantering av material.

7.3.2 Åtgärder i delprocessen hantera arkivering

Hantera arkiv Kvalitetssäkra rutinen kring gallring och arkivhantering.

7.4 Verksamhetsskyddsplan

Verksamhetsskyddsåtgärd	Vem ansvarar för åtgärden?	Klart senast	Prioritering
Regel för propaganda	Valnämnden	2023-10-26 § 34	Hög
Rutin för avbrott	Valnämnden	2023-10-26 § 33	Hög
Rutin för incidenter och sabotage	Valnämnden	2024-04-25	Hög
Kundavtal med Postnord	Valsamordnare	2024-04-25	Hög
Kvittensrätt för värdepost	Valnämnden	2024-02-01	Hög
Reservuppsättningar av valmaterial	Valkansliet	2024-05-03	Hög
Kontroll av röstnings- och vallokaler	Valnämnden	2024-04-25	Hög
Förteckning av reservlokaler	Valnämnden	2024-03-07	Hög
Säkerställ att tekniskt stöd finns under valhelgen	Valnämnden	2024-04-25	Hög
Säkerställ att det finns nycklar till kommunägda röstnings- och vallokaler	Valnämnden	2024-04-25	Hög

Arvodesregler

för röstmottagare och andra valfunktionärer i samband med folkomröstning, val till riksdag, region- och kommun samt till europaparlamentet

Antaget av	Valnämnden
Antaget	2024-03-07, § 29
Ersätter tidigare version	
Gäller för	Förordnade röstmottagare och andra valfunktionärer
Dokumentansvarig	Valsamordnare Kersti Ingemarsson

ARVODESREGLER

Datum
2024-03-07

Dnr
VN-2023-25
KS-2023-883

Sid
1 (2)

Ersättningen avser ordförande, vice ordförande, arbetsledare, röstmottagare, ambulerande röstmottagare i tjänst och beredskap, kontaktpersoner för kommunens röstnings- och vallokaler i beredskap, jour och i tjänst, förordnade reserver i beredskap utan uppdrag samt för obligatoriska utbildningstillfällen.

Ersättningen omfattar all tid som läggs ned för uppdraget, såsom digital självinläring och hemmastudie, iordningställning av röstnings- och vallokaler före och efter röstmottagning samt rösträkning.

I ersättningen ingår även de merkostnader som uppkommer vid användande av sin privata kommunikations- och teknikutrustning och tillhandahållandet av egen förtäring under tjänstgöring samt att ordförande och vice ordförande kör valesdlar till valnämndens mottagning på valnatten.

Reseersättning utgår till kontaktpersoner vid interna lokaler för uttryckning till vallokal med egen bil, ambulerande röstmottagare vid röstmottagning samt till ordförande och vice ordförande för transport av valesdlar till valnämndens mottagning på valnatten.

I övrigt utgår reseersättning om avståndet från röstmottagarens bostad till röstnings- och vallokalen är minst 5 km i enlighet med gällande riktlinjer.

Valnämndens ledamöter och ersättare som deltar vid utbildningstillfällen, tjänstgör som röstmottagare, ambulerande röstmottagare, arbetsledare och support erhåller arvode i enlighet med Östhammars kommuns riktlinjer för ersättningar till förtroendevalda.

Ersättningen utgör beskattningsbar inkomst.

Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår inte i samband med valtjänstgöring.

Uppdrag	Lokal	Typ	Belopp
Ordförande	Vallokal	Fast arvode	4 500
Vice ordförande	Vallokal	Fast arvode	4 500
Röstmottagare	Vallokal	Fast arvode	3 000
Kontaktpersoner för interna lokaler i jour under valhelgen	Vallokal	Fast arvode	1 200
Kontaktpersoner för interna lokaler i tjänst	Vallokal	Timersättning	250
Kontaktpersoner för interna lokaler i beredskap, ej tjänstgörande	Förtidsröstning	Per tillfälle	250

Fördjupad utbildning för ordförande, vice ordförande och arbetsledare	Vallokal Förtidsröstning	Fast arvode	600
Utbildning	Vallokal Förtidsröstning	Fast arvode	400
Arbetsledare	Förtidsröstning	Fast arvode per tillfälle	300
Arbetsledare, röstmottagare, ambulerande röstmottagare	Förtidsröstning	Timersättning	250
Ambulerande röstmottagare i beredskap	Förtidsröstning	Fast arvode per tillfälle	250
Reserver i beredskap som ej tilldelas tjänstgöring	Vallokal Förtidsröstning	Fast arvode	600

Ovanstående regler och ersättningar är baserade på Kommunfullmäktiges beslut 2022-06-14, § 83, 2024-02-13, § 7 samt Valnämndens beslut 2024-03-07, § 29